

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-291/23 – 1

Υπόθεση C-291/23 [Hantoch] ¹

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

8 Μαΐου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Landgericht Düsseldorf (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

27 Απριλίου 2023

Ενάγουσα:

LS

Εναγόμενος:

PL

[παραλειπόμενα]

Landgericht Düsseldorf

Διάταξη

Επί της διαφοράς

της LS, [παραλειπόμενα] Ντίσελντορφ,

ενάγουσας,

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

κατά

του PL, [παραλειπόμενα], [παραλειπόμενα] Ντίσελντορφ,

εναγομένου,

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

το 1ο πολιτικό τμήμα του Landgericht Düsseldorf [πρωτοδικείου του Ντίσελντορφ, Γερμανία]
εξέδωσε στις 27.04.2023
[παραλειπόμενα]

την ακόλουθη **διάταξη**:

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Πρέπει η ερμηνεία του άρθρου 10 του κανονισμού 650/2012 να στηρίζεται στον χρόνο θανάτου ή στον χρόνο ασκήσεως της αγωγής, όσον αφορά το ζήτημα της ύπαρξης περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς στο κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου;

[παραλειπόμενα]

Σκεπτικό:

I.

Οι διάδικοι είναι κατιόντες του θανόντος κληρονομούμενου (στο εξής: κληρονομούμενος), ο οποίος απεβίωσε στις 18.03.2017. Ο εναγόμενος είναι ο μοναδικός κληρονόμος του κληρονομούμενου βάσει συμβολαιογραφικής διαθήκης της 13ης Μαΐου 2015. Ο κληρονομούμενος γεννήθηκε στην Αίγυπτο, αλλά έζησε και εργάστηκε επί πολλά έτη στη Γερμανία, όπου δημιούργησε και οικογένεια. Κατείχε τόσο τη γερμανική όσο και την αιγυπτιακή υπηκοότητα. Μετά την παύση της επαγγελματικής του δραστηριότητας, ο κληρονομούμενος διέμενε κατά κύριο λόγο στην Αίγυπτο, όπου και απεβίωσε. Ωστόσο, κατά την περίοδο αυτή διέθετε γερμανική ασφάλιση υγείας και σύνταξη γήρατος. Την είσπραξη των παροχών αυτών μετέφερε στον αιγυπτιακό λογαριασμό του μέσω λογαριασμού που διατηρούσε αποκλειστικά για τον σκοπό αυτόν [παραλειπόμενα]. Λόγω της λήψης συντάξεως γήρατος από το γερμανικό ιατρικό συνταξιοδοτικό σύστημα, ήταν επίσης υπόχρεος σε φόρο στη Γερμανία. Κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου υπήρχε υπόλοιπο σε λογαριασμό στην Aro-Bank, ο οποίος όμως είχε ήδη κλείσει κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής.

Η ενάγουσα προβάλλει αξιώσεις παροχής πληροφοριών και καταβολής έναντι του εναγομένου όσον αφορά απαίτηση νόμιμης μοίρας. Υποστηρίζει ότι το Landgericht Düsseldorf [πρωτοδικείο του Ντίσελντορφ, Γερμανία] έχει διεθνή δικαιοδοσία. Κατά τον χρόνο επαγωγής της κληρονομιάς, ο κληρονομούμενος διέθετε περιουσιακά στοιχεία στη Γερμανία, πέραν του πιστωτικού υπολοίπου στην Aro-Bank, ιδίως υπό μορφή απαιτήσεων επιστροφής φόρων έναντι της εφορίας και απαιτήσεων επιστροφής έναντι της ιδιωτικής ασφάλισης υγείας.

Ο εναγόμενος αμφισβητεί τη διεθνή δικαιοδοσία.

II.

Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 650/2012, η διεθνής δικαιοδοσία εξαρτάται από τον τόπο στον οποίο ο κληρονομούμενος είχε τη συνήθη διαμονή του κατά τον χρόνο του θανάτου του. Με βάση την τρέχουσα κατάσταση των πραγμάτων και της διαφοράς, ο τόπος της συνήθους διαμονής πρέπει να βρίσκεται στην Αίγυπτο [παραλείπόμενα].

Ο κληρονομούμενος γεννήθηκε στην Αίγυπτο, αλλά έζησε και εργάστηκε επί πολλά έτη στη Γερμανία, όπου δημιούργησε και οικογένεια. Δεν αμφισβητείται ότι κατείχε τη γερμανική και την αιγυπτιακή υπηκοότητα και η ενάγουσα δεν τεκμηριώσε ότι και τότε επήλθε απώλεια της αιγυπτιακής υπηκοότητας. Μετά την παύση της επαγγελματικής του δραστηριότητας, ο κληρονομούμενος διέμενε κατά κύριο λόγο στην Αίγυπτο, όπου και απεβίωσε. Εξακολουθούσε όμως να έχει γερμανική ασφάλιση υγείας και σύνταξη γήρατος. Την είσπραξη των παροχών αυτών μετέφερε βάσει πάγιας εντολής στον αιγυπτιακό λογαριασμό του μέσω λογαριασμού που διατηρούσε αποκλειστικά για τον σκοπό αυτόν στην Aro-Bank. Λόγω της λήψης συντάξεως γήρατος από το γερμανικό ιατρικό συνταξιοδοτικό σύστημα, ήταν επίσης υπόχρεος σε φόρο στη Γερμανία. Εντούτοις, από το γεγονός αυτό, αλλά και πέραν αυτού, δεν προκύπτουν περιστάσεις που θα συνηγορούσαν υπέρ του ότι το επίκεντρο των ζωτικών συμφερόντων του κληρονομούμενου βρισκόταν στη Γερμανία κατά τον χρόνο του θανάτου του. Το γεγονός ότι ο κληρονομούμενος ήταν εγγεγραμμένος στο μητρώο κατοίκων του Ντίσελντορφ δεν αρκεί κατά τη γνώμη του δικαστηρίου. Κατά το δικαστήριο [παραλείπόμενα], το γεγονός ότι ο κληρονομούμενος δεν διατηρούσε πλέον διαμέρισμα [παραλείπόμενα] προκύπτει από το συνημμένο έγγραφο [παραλείπόμενα] στο οποίο ο πρώην εκμισθωτής δήλωσε ότι δεν διέθετε τη νέα διεύθυνση του κληρονομούμενου και ζήτησε τη διαβίβαση της αλληλογραφίας. Το γεγονός ότι διατηρούσε, κατά τα λοιπά, τη διεύθυνση του ιατρείου του εναγομένου ως διεύθυνση επικοινωνίας δεν αποδεικνύει επίσης ότι το επίκεντρο των συμφερόντων του βρισκόταν στη Γερμανία. Η ενάγουσα δεν απέδειξε ότι ο κληρονομούμενος διέθετε κινητή ή ακίνητη περιουσία στη Γερμανία, πέραν του λογαριασμού στην Aro-Bank και της ασφάλισης υγείας και της σύνταξης γήρατος από τον ιατρικό σύλλογο. Η ενάγουσα ουδόλως τεκμηριώνει επίσης την τακτικότητα με την οποία ο κληρονομούμενος διέμενε στη Γερμανία και τις επαφές που είχε με την οικογένειά του. Στο πλαίσιο τούτο και βάσει των πληροφοριών που παρέσχε ο εναγόμενος, πρέπει να θεωρηθεί ότι αυτός μετέβαινε

αρχικά στη Γερμανία μία φορά τον χρόνο, μετά την παύση της επαγγελματικής του δραστηριότητας, αλλά από το 2015 δεν βρισκόταν πλέον στη Γερμανία.

Επικουρικώς, δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού 650/2012, η διεθνής δικαιοδοσία εξαρτάται από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας, με αποτέλεσμα, σύμφωνα με τη γενική άποψη, η δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου να εκτείνεται μόνο στα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας που βρίσκονται στο οικείο κράτος μέλος, γεγονός που δημιουργεί τον κίνδυνο κατακερματισμού της κληρονομίας ή δικονομικής διαίρεσης της κληρονομίας [παραλειπόμενα].

Σε σχέση με το άρθρο 10, στοιχείο α', του κανονισμού 650/2012, αμφισβητείται το χρονικό σημείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη προκειμένου να εκτιμηθεί αν «τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας βρίσκονται στο κράτος μέλος». Συναφώς, υποστηρίζεται τόσο η άποψη ότι ο χρόνος θανάτου είναι καθοριστικός [παραλειπόμενα] όσο και η άποψη ότι κρίσιμος είναι ο χρόνος ασκήσεως της αγωγής [παραλειπόμενα].

III.

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό έχει αποφασιστική σημασία για τον προσδιορισμό της εκτάσεως της δικαιοδοσίας του τμήματος στην παρούσα διαφορά, διότι τα περιουσιακά στοιχεία που υπήρχαν στη Γερμανία ως κράτος μέλος συνίσταντο, σε κάθε περίπτωση, στο υπόλοιπο ενός λογαριασμού στην Apo-Bank που υπήρχε κατά τον χρόνο επαγωγής της κληρονομίας, αλλά είχε ήδη κλείσει κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής.

[παραλειπόμενα]